

Oda Selmer (100):

Bergenserinnen som ble tannlege i Trondheim

Den 20. april 1905 ble Oda Selmer født i Bergen som første barn i en søskenflokk som etter hvert talte fire barn. Etternavnet var Fretheim-Olsen, og faren var sjøkaptein, senere skipsreder. Moren var utdannet gymnastikklærer, men fikk ikke praktisert sin yrkesutdanning fordi barna krevde pass og stell.

Oda tok eksamen artium i fødebyen i 1924. Yrkesvalg var vanskelig også den gang. Selv ville hun helst studere litteratur, men det var et usikkert studium med tanke på arbeidsmuligheter. Moren hadde imidlertid andre forslag, blant annet tannlege, og slik ble det. Hun dro til Oslo der hun tok forberedende i løpet av året, lærte seg steno-grafi og arbeidet som advokatsekretær et par års tid mens hun ventet på å komme inn på tannlegestudiet. Hun ble student ved Statens Tannlægeinstitutt, som den gang var i ferd med å flytte inn i nye lokaler i Geitmyrsveien, og som innen hun tok eksamen i 1929, hadde endret navnet til Norges Tannlegehøyskole.

Trondheim neste

Etter eksamen begynte hun straks som skoletannlege i Trondheim. Det kan kanskje virke overraskende at den unge bergenserinnen havnet nordenfjells – og ble. Men da som nå, gjaldt det å rekruttere unge tannleger til offentlig tannpleie. Otto Ottesen, som var sjef for skoletannpleien i Trondheim, dro til Oslo for å markedsføre sine stillinger. Han hadde «mistet» flere danske tannleger på sin klinikk akkurat da og lokket de nyutdannede tannlegene med at de kunne ha privat praksis ved siden av. Av et kull på 60 «ordinære» studenter det året, var det åtte kvinner. Tre av dem, deriblant Oda Selmer, havnet i Trondheim.

På skoletannklinikken var det den gang fire hele stillinger samt en «tre-timers post». Ottesen hadde eget kontor

Oda Selmer.
Foto: Privat.

mens de andre arbeidet i samme rom. Skolebarna ble innkalt til undersøkelse med 1 1/2 års intervall. Oda arbeidet i tillegg tre timer hver ettermiddag i privat praksis som assistenttannlege hos tannlege Brodtkorb.

Senere ble det kompaniskap med mannen, Erling Prydz Selmer, som var noen år eldre, men som ble tannlege senere etter et mellomspill som ingeniør. Hun sluttet i skoletannpleien i 1943 og arbeidet deretter i deres felles praksis. Hun var spesielt interessert

i kjeveortopedi og behandlet mange barn med tannregulering fordi det ikke fantes spesialister i Trondheim på den tiden. Det hører også med til historien at Erlings mor var tannlege og arbeidet i skoletannpleien, men hun sluttet det året Oda begynte.

Tannlege og soroptimist

Datter Merete, som ikke ble tannlege men fysioterapeut, kan fortelle at det ble mye tannlegeprat rundt middagsbordet i huset på Singsaker i Trond-

heim. – Mor arbeidet lange dager og var veldig engasjert i sitt yrke, men vi hadde hushjelp som tok seg av det praktiske hjemme, forteller hun.

Den andre store interessen var arbeidet som soroptimist. Oda Selmer var en av stifterne av Trondheim Soroptimistklubb rett etter krigen. Hun var viseformann 1946–48, formann 1948–51 og tok over formannsklubben på nytt 1969–71. – Ja, hun brukte mye tid og krefter på dette arbeidet, og er æres-

medlem i klubben, sier Merete, som ikke er soroptimist selv, men som har stor respekt for det prosjektorienterte humanitære arbeidet som soroptimistene utfører på verdensbasis.

Synet sviktet

Oda Selmer praktiserte som tannlege fram til hun var ca. 70 år, og da vil vel de fleste gjerne ta det med ro. Hun kunne nok tenkt seg å fortsette litt til, men måtte gi seg fordi synet var begynt

å svikte. Nå har hun vært pensjonist i nærmere 30 år og har inntil ganske nylig bodd hjemme i sitt eget hus. Til tross for sviktende syn har hun klart seg i kjente omgivelser, men nå har hun fått sykehjemsplass. For en som har vært glad i å lese, er det et lyspunkt at det har kommet mange lydbøker på markedet.

Tekst og foto: Reidun Stenvik